

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2024 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marcin Garcia Fernandez

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Krygiolka

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2024 r. w Pile

na rozprawie

sprawy z wniosku **P. K.**

przy uczestnictwie **M. D.**

o przeproszenie i zapłatę

postanawia:

1. nakazać uczestnikowi M. D. zamieszczenie na swoim profilu w portalu społecznościowym (...) posta (wpisu) o treści: „Przepraszam P. K. – kandydata do Rady Powiatu w P. za to, że w sposób nieuprawniony zarzuciłem mu manipulowanie wyborami oraz niszczenie gminnej oświaty. M. D. kandydat do Rady Powiatu w P.” i utrzymywanie go do końca dnia 7 kwietnia 2024 r., przy czym post winien być sporządzony czcionką nie mniejszą od domyślnej, być ustawiony jako „przypięty” i mieć status widoczności „publiczne”;

2. w pozostałym zakresie wniosek oddalić.

Marcin Garcia Fernandez

UZASADNIENIE

Wnioskodawca P. K., jako kandydat w wyborach na radnego Rady Powiatu P., we wniosku z 2 kwietnia 2024 r. zwrócił się o:

1) nakazanie uczestnikowi sprostowania nieprawdziwych informacji opublikowanych w serwisie (...), polegających na zarzuceniu mu: manipulacji wyborczych w komentarzu o treści „tak się manipuluje wyborami” oraz działania na szkodę oświaty gminnej w komentarzu o treści „To nie są emocje wyborcze P.. Próbujesz podlizać się oświacie w powiecie, a na szczeblu gminnym ją niszczyłeś”, poprzez publikację komunikatu o treści: „Przepraszam, że w sposób nieuprawniony zarzuciłem P. K. – kandydatowi do rady Powiatu w P. manipulowanie wyborcami oraz niszczenie gminnej oświaty – M. D. kandydat do rady Powiatu w P. z list KW Stowarzyszenie (...) w P.” na trzech stronach internetowych – dokładnie we wniosku określonych;

2) zasądzenie od uczestnika 1.000 zł na rzecz Fundacji (...) na cel szczególnie – dokładnie we wniosku określony.

W uzasadnieniu wskazał, że w reakcji na post, zamieszczony przez niego na swoim profilu na portalu (...), uczestnik zamieścił komentarze oparte na nieprawdzie, w których zarzucił mu manipulację wyborczą i działanie na szkodę oświaty gminnej.

Na rozprawę uczestnik nie stawił się. Nie zajął też stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca i uczestnik są radnymi rady Gminy S. i kandydatami na do Rady Powiatu P. w wyborach, które zostały wyznaczone na 7 kwietnia 2024 r.

Wnioskodawca zamieścił na swoim profilu w serwisie (...) post, którego wydruk stanowi kartę 4 akt. W jego treści wskazał, że jako radny rady powiatu będzie walczył o przywrócenie stołówki w I LO im. M. C. w P.. Zareagował na niego uczestnik komentarzem: „P. proszę wycofaj ten post nie oszukuj wyborców.” Wnioskodawca odpowiedział: „Wesołego Alleluja dla Ciebie. Spędź czas z rodziną i ochłoń. Emocje wyborcze widać nie wpływają na Ciebie najlepiej.” Na to uczestnik napisał: To nie są emocje wyborcze P.. Próbujesz podlizać się oświacie w powiecie, a na szczeblu gminnym ją niszczyłeś.” (k. 4-5)

Pod tym samym postem wnioskodawcy M. H. zamieściła komentarz: „Nie mogę tego zrozumieć bezpartyjny trzecia droga luder.” Uczestnik zareagował na to komentarzem: „Tak się manipuluje wyborami”. (k. 6)

Powyższe fakty znajdowały potwierdzenie w wydrukach stron internetowych a także informacje o nich były powszechnie dostępne w sieci Internet (art. 228 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd uznał za w pełni wiarygodne wyjaśnienia wnioskodawcy, gdyż nie budziły wątpliwości i były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym.

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Z kolei, stosownie do art. 105 § 1 kodeksu wyborczego, agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego.

Art. 111 § 1 kodeksu wyborczego, jak to wynika z przytoczonej wyżej jego treści, przewiduje dwie przesłanki jego zastosowania: po pierwsze, musi wchodzić w grę rozpowszechnianie materiałów wyborczych lub innego rodzaju wypowiedzi przybierających formę agitacji wyborczej a po drugie, materiały te muszą zawierać nieprawdziwe informacje.

W sprawie pierwsza przesłanka niewątpliwie była spełniona, gdyż wnioskodawca zamieścił swój post w ramach swojej kampanii wyborczej, co wprost wynika z jego treści, a w swoim pierwszym komentarzu uczestnik trafnie odczytał taką intencję wnioskodawcy, czemu dał wyraz apelując o to, by wnioskodawca nie oszukiwał wyborców (k. 5).

Odnośnie drugiej z przesłanek wskazać należy, że na tle analogicznych do art. 111 § 1 kodeksu wyborczego przepisów ustaw, które wcześniej regulowały przeprowadzanie wyborów samorządowych, parlamentarnych czy prezydenckich (art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin powiatów i sejmików województw), wykształcił się w orzecznictwie sądów pogląd, że przez informacje nieprawdziwe, o których była mowa w odpowiednich przepisach tych ordynacji wyborczych, należy rozumieć jedynie wypowiedzi zawierające przekaz o faktach, jako obiektywnie istniejących i sprawdzalnych zdarzeniach. Tylko bowiem one dają się traktować w kategoriach prawdziwości. Dlatego uznawano, że przedmiotowe przepisy ordynacji wyborczych nie odnoszą się do komentarzy, opinii, wniosków, ocen czy innych wypowiedzi wartościujących (por. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 1 września 1993 r., I ACz 669/93, OSA 1993/12/56, Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 października 1998 r., I ACz 972/98, OSA 2000/4/16 i z dnia 7 listopada 2002 r., I ACz 1956/02, OSA 2003/10/47). Ten kierunek wykładni jest powszechnie akceptowany i przyjmowany także na tle art. 111 § 1 kodeksu wyborczego.

Analiza wypowiedzi uczestnika, które są przedmiotem postępowania, prowadzi do wniosku, że zawierają one nieprawdziwe informacje o niszczeniu przez wnioskodawcę gminnej oświaty i manipulowaniu wyborami.

Materiał dowodowy nie dostarcza żadnych faktów, które można uznać za przejaw działania wnioskodawcy na szkodę (niszczenie) oświaty w gminie S.. Zatem stwierdzenie uczestnika było nieprawdziwe.

Kontekst zarzutu o manipulowanie wyborami wskazuje na to, że uczestnikowi chodziło o to, że manipulacją jest kandydowanie z list Trzeciej Drogi przy jednoczesnym określaniu się jako kandydat bezpartyjny. Jakkolwiek takie zachowanie może się uczestnikowi nie podobać, to jednak nie stanowi manipulacji. Manipulacją jest wykorzystywanie jakichś okoliczności, czy też naginanie lub przeinaczanie faktów w celu udowodnienia swoich racji lub wpływania na cudze poglądy i zachowania. Niczego takiego nie sposób wnioskodawcy przypisać. Poza tym, nawet gdyby zachowanie wnioskodawcy uznać za manipulację, to mogłoby to być co najwyżej manipulowaniem wyborcami, ale nie wyborami, jak napisał uczestnik.

Żądane przez wnioskodawcę formy publikacji przeprosin na stronach lokalnej telewizji i komitetu wyborczego uczestnika były zdecydowanie zbyt daleko idące w stosunku do zasięgu przedmiotowych informacji i nie mogły być uwzględnione. Adekwatne do zasięgu tych informacji byłoby opublikowanie przeprosin na profilach wnioskodawcy i uczestnika na portalu (...). Ponieważ wnioskodawca nie domagał się publikacji na swoim profilu, Sąd nakazał publikację jedynie na profilu uczestnika.

W ocenie Sądu skala naruszenia reguł gry wyborczej przez uczestnika nie uzasadniała nakazania mu dokonania jakiegokolwiek wpłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Z tych przyczyn Sąd orzekła jak w sentencji.

Marcin Garcia Fernandez